

O descifrare inedită și pertinentă a piesei lui Tudor Popescu Lungă poveste de dragoste, pe scena sibiană

Corina ȘUTEU

Calitatea muncii regizorale, în primul rînd

1 Dacă mi-aș propune a găsi o coordonată comună premierelor (destul de puține) care s-au evidențiat dintr-un număr (destul de mare) de spectacole vizionate în cadrul festivalului, aceea ar fi dată, în primul rînd, de calitatea muncii regizorale. Astfel, articularea polemică, angajată și angajantă a piesei lui Paul Everac *Cartea lui Iovlîță* s-a întîlnit fericit cu verva riguroasă și cu rafinată luciditate a lui Dan Alecsandrescu. Teatrul Național din Iași a oferit o reprezentare de actualitate în cel mai adevărat și mai complex sens al cuvîntului. Pregnant pusă în valoare de către o gândire regizorală care a știut să se integreze ordinii lăuntrice a textului, să o exploateze pînă la ultimele ei consecințe, teza pe care o propune piesa dramaturgului Paul Everac și-a relevat — prin Iovlîță — nu numai verosimilitatea, dar și caracterul exponențial, emble-

mic vas arzînd, tras pe sfori, concomitent cu aprinderea unor lumini „desco-perindu-l” pe el în ipostaza cîtorva ma-nechine îmbrăcate în marinar!

În afara atinosferei, neexploatăată prin mijloace scenice credibile, și a jocului actriței Cătălina Murgea, care oferă, totuși, un sens actului teatral, din spectacol rămîn cu foarte puțin. Și, totuși, cred că e posibil ca regizorul, prin reglarea „tirului” conceptual, să reușească în altă încercare.

3 În spectacolul Teatrului de Stat din Oradea cu *Moara de pulbere* de D. R. Popescu, în regia lui Ioan Ieremia, am remarcat interpretarea lui Daniel Vulcu, prin suplețea mijloacelor gestual-corporale, de care actorul a mai dat dovadă. Tot în acest spectacol, Miriam Cuius reușește în rolul Magda să acrediteze o figură interesantă a piesei, pendulînd între ambiguitate și ostentație.

M-au impresionat interpretările realizate de Dan Aștilean și Cerasela Stan în *Vasile Lucaciu* de Dan Tărchilă în regia lui Ioan Ieremia la teatrul din Baia Mare, prin dramatismul și patosul conținut și nu exteriorizat la voia întîmplării, precum și Csiky András în *Ploala iubirii* de Sigmond István la Teatrul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca, cu un joc modern, prin subtextul tragic al rolului, impus cu finețe în scenă.

scena brașoveană, reușite trei compoziții remarcabile de caracter, în maniera tradițională, fiind o prezență scenică vibrantă și tulburătoare.

Larisa Stase Mureșan și Ion Haiduc alimentează dinamica dificilă a textului **Dalbul pribeag** de D. R. Popescu, evoluind pe o capricioasă gamă de stări, într-un efort creator pe cât de strălucitor, pe atât de epuizant.

Găll Annamăria interpretează personajul Ea din **Cerul instelat deasupra noastră** de Ecaterina Oproiu la Teatrul Maghiar de Stat din Timișoara, într-o incandescentă și bine gradată dezlănțuire de emoții contradictorii, eliberând pe rând toate sensurile existențiale cuprinse în psihologia eroinei și transformând destinul interior al personajului într-un spectacol al destinului.

O altă premieră demnă de a fi luată în discuție este **Piticul din grădina de vară** de D. R. Popescu, în regia lui Silviu Purcărete, la Teatrul Național din Craiova: construcție grandilocventă, structură spectaculară multiplu stratificată, în care travaliul regizoral, ostentativ, imprimă o notă de monumentalitate și o autentică vibrație tragică discursului textual.

De o surprinzătoare forță și limpezime mi s-a parut spectacolul Cristinei Ioviță de la Teatrul de Stat din Sibiu. Piesa aleasă, **Lunga poveste de dragoste** de Tudor Popescu, prilejuind o descifrare inedită și pertinentă, înscrisă în fișa tinerei directoare de scenă o reprezentare de atitudine și de maturitate în același timp.

2 Fără să fiu pusă în situația de a revedea vreunul dintre spectacolele înscrise în festival, țin totuși să observ cum spectacolul **Dalbul pribeag**, un mare succes de critică la premieră, în 1987, mi-a rezervat plăcuta surpriză de a fi, într-adevăr o reprezentare solidă, excelând prin prestație actoricească și impresionând prin cadrul plastic imaginat de Emilia Jivanov. Atrage atenția mai ales combinația între desenul naiv în linie, cromatică și amplasament al tabloului scenic și asociațiile abstracte la care provoacă utilizarea surprinzătoare a volumelor. Această alternanță între codul purității vizuale totale și cel al maximei abstracțiuni desăvârșite o înțelegere prin simțuri a complicatelor ramificații textuale.

3 Greu de spus, în cazul evoluțiilor actoricești, care ar fi mai semnificative. În orice caz, cu totul nesemnificative au fost foarte puține. Și cu totul remarcabile, de asemenea. Le voi cita pe cele din urmă.

La Brașov, recitalul dat de actorii Viorica Geantă Chelbea și Dan Săndulescu în **Sculptură în os** de Paul Everac face dovada unei foarte serioase și elaborate exploatare a datelor talentului celor doi interpreți. Tinăra actriță Viorica Geantă Chelbea, aflată la primul său rol pe

Ion CRISTOIU

Profesionalismul luării în serios

1 Premierile din faza finală a Festivalului au readus în prim-plan, ca o problemă-cheie a teatrului nostru, angajarea cu deplină responsabilitate în montarea dramaturgiei naționale. Aflați în fața unui text de actualitate, majoritatea regizorilor, actorilor, scenografulor noștri sînt hotărîți, chiar de la includerea acestuia în repertoriu, să facă din el un mare spectacol. Îi obligă la aceasta nu numai tradiția teatrului românesc, în care promovarea dramaturgiei proprii s-a constituit într-un punct de orgoliu, dar și profesionalismul definitoriu oricărui creator autentic de artă. Acest profesionalism, de care unii fac mare caz pentru a se diferenția de amatori, trebuie să-și găsească expresie în refuzul lucrului de mîntulală. Pentru adevăratul profesionist nu există text din care să nu se poată realiza un spectacol foarte bun, nu există rol lipsit de importanță, care să nu poată prilejui o mare creație. Proiectul la care se angajează un adevărat profesionist